

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Pöytäkirja
10.1.2024

PirSote -ja PirKoti -hankkeiden ohjausryhmät + muut hankkeet

Aika 10.1.2024, 10.00–12.00
Paikka FM 5, 1.krs., Näsijärvi-kokoustila + teams-yhteys
Osallistujat Kuosmanen Taru, puheenjohtaja
Konttajärvi Tiina, sihteeri
Halme Eeva
~~Juurikkala Virva~~
Karjalainen Jukka
Kinnunen Juha
~~Koivisto Sari~~
Nikkarinen Leena-Kaisa
Parikka Heli
Pelttari Titta
Raunio Unto
Salkoaho Tuukka
~~Salo-Lehtinen Niina~~
Seppälä Jussi
Torppa-Saarinen Eeva
~~Tryyki Päivi~~
Tuominen Tuula

Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja on asialistan liitteenä (Liite 1).

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Asialistan hyväksyminen/lisäasiat

Kokouksen asialista liitteineen on lähetetty viikkoa ennen kokousta osallistujille.

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen asialista.

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen asialista.

1. Sisä-Suomen yhteistyöalueen sote-keskusten psykososiaaliset menetelmät ja tukirakenteet (PsySos) -hanke

Vaikuttavien psykososiaalisten hoitojen saatavuus on tällä hetkellä liian vähäistä suhteessa tarpeeseen. Keskeistä on nopeuttaa mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitojen saatavuutta ja vaikuttavuutta siirtämällä painopistettä erikoissairaanhoidosta perustasolle. Vaikuttavien hoitojen valikoiman tuottaminen perustasolla edellyttää kehittyntä osaamista, sen jatkuvaa ylläpitoa ja toimivia hoitoprosesseja, joiden kehittäminen ei onnistu helposti ilman vahvaa yhteistyötä erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja muiden perustason toimijoiden välillä.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 20.12.2021 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle valtionavustusta 1 676 000 euroa Sisä-Suomen yhteistyöalueen sote-keskusten psykososiaaliset menetelmät ja tukirakenteet –hankkeelle. Avustus jakautui päätöksen mukaisesti seuraavasti: psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja ylläpitoa koskeviin koordinoititehtäviin 1 296 000 euroa, ja lasten ja nuorten vaativien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksia (OT-keskus) koskeviin koordinoititehtäviin 380 000 euroa. Myönnetyllä avustuksella voitiin kattaa enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. PSHP:n johtoryhmä päätti 25.1.2022 kattaa vuoden 2022 kustannusarvioin omarahoitusosuuden (20 %) Taysin keskitetyistä kehittämisrahoista. Vuoden 2023 omarahoitusosuudet katettiin Pirkanmaan hyvinvointialueella lasten-, nuorten- ja aikuispsykiatrian budjeteista. Osaamiskeskukset Pikassos ja SONetBOTNIA vastasivat omista omarahoitusosuuksistaan.

Hanketta hallinnoi 31.12.2022 asti Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, ja 1.1.2023 alkaen Pirkanmaan hyvinvointialue. Hankkeen vastuhenkilö oli toimialuejohtaja (psykiatria) Hanna-Mari Alanen, ja hanketta johti koordinoitipäällikkö Juha Ahonen. Hankkeessa toimi 25 määräaikaista työntekijää.

Hankekokonaisuus muodostui seuraavista itsenäisistä osahankkeista:

1. Yliopistosairaaloiden yhteiskehittäminen erityisesti aikuisten varhaisvaiheen palveluiden osalta
2. Lasten- ja nuorisopsykiatrian aloihin kuuluva yhteiskehittämisen jatkaminen yhteistyöalueella
3. Lasten ja nuorten vaativien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) perustaminen yhteistyöalueelle

Hanke tuki hyvinvointialueita toteuttamaan Tulevaisuuden sote-keskushankkeen tavoitteita psykososiaalisten menetelmien osalta: psykososiaalisten hoitojen parempi saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus; mielenterveyden häiriöiden ennaltaehkäisy ja ennakoinnin lisääminen; hoidon laadun ja vaikuttavuuden parantaminen; psykososiaalisten palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden kehittäminen. Lisäksi tavoitteena oli vakiinnuttaa psykososiaaliset menetelmät yhteistyöalueen ja hyvinvointialueiden palveluihin menetelmäosaamiskeskusrakenteen avulla. Aikuisten psykososiaalisten menetelmien uudistaminen perustui Terapiat etulinjaan -toimintamalliin, jonka hyödyntämiseen kaikki yliopistosairaalat olivat jo hankesuunnitelmassa sitoutuneet.

Pirkanmaalla käyttöön otettu digitaalinen Terapiainavigaattori auttaa arvioimaan apua hakevan psykososiaalisen hoidon tarvetta ja vähentämään arviointiin kuluva aikaa. Lisäksi se tukee apua hakevaa henkilöä oman tilanteensa jäsentämisessä. Aikuisten keskivaikeisiin ja osin vaikeisiin mielenterveyshäiriöihin implementoitiin 5–10 käyntikerran mittainen Kognitiivinen lyhytterapia sekä lieviin ja keskivaikeisiin mielenterveyden häiriöihin 1–3 käyntiä kestävä Ohjattu omahoito. Koulutusmäärät ja muut tulokset on kuvattu liitteenä olevassa diasarjassa.

Sisä-Suomen hyvinvointialueiden yhteiskehittäminen jatkuu asiantuntijaverkostona, ja yliopistosairaaloiden psykiatrian erikoisalojen yhdensuuntainen palveluiden kehittäminen toteutuu HUS:n koordinoimana. Pirkanmaalla palveluiden

kehittäminen on kytketty tiiviisti sekä hyvinvointialueen strategian toimeenpanoon että psykiatrian selvityksen mukaiseen kehittämisohjelmaan. Hanke päättyi 31.12.2023 jatkuen Pirkanmaalla vuoden 2024 ajan HOPPU-hankkeessa. Tänä aikana pyritään vakiinnuttamaan psykososiaalisten menetelmien ja digitaalisten palveluiden yhteiskehittämisen YTA-tasoinen osaamiskeskus.

Koordinointipäällikkö Juha Ahonen ja projektipäällikkö Noora Vehmas esittelevät PsySos-hanketta (liite 2).

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi hanke-esittely. Jatkovalmistelussa huomioidaan ohjausryhmän linjaukset.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hanke-esittely.

Todettiin, että hanketyötä on toteutettu hyvin linjassa psykiatrian selvityksen mukaisen kehittämisohjelman kanssa. Tarkennettiin, että yleisvastaanoton työntekijöiden päihde- ja mielenterveysosaamisen lisääminen pohjautuu PirSOTE-hankkeessa kehitetyn pmt-työkalupakin (erityisesti päihdeosaaminen) ja Ohjattu omahoito -koulutusosion yhdistämiseen. Tarkoituksena on pohtia myös, miten saada koulutus ja osaaminen juurrutettua rakenteisiin ja käytäntöihin huomioiden työntekijöiden ajankäytölliset haasteet. Tässä voidaan hyödyntää TE-mallissa kertynyttä kokemusta Etelä-Suomen osalta. Lisäksi tuotiin esiin, että päihde- ja mielenterveyspalveluiden toteutusta yleisvastaanotolla tukee myös se, että psykiatrikonsultaatioita on saatavilla aiempaa paremmin.

Taru Kuosmanen toi esiin, että maaliskuussa hyvinvointialueen johtoryhmässä esitellään Pirhassa toteutettuja kehittämistoimia sekä politiikalle että yhteistyökumppaneille. PsySos-hanke voisi olla yksi esimerkki.

Lisäksi todettiin, että OT-keskuksen hankeosio käsitellään lähiaikoina sote-johtoryhmän kokouksessa.

2. Asumisen tuen hanke

Projektipäällikkö Elina Karri esittelee Asunnottomuustyö- Asumisen Tuen-hankkeen (2022-2023) tuloksia, vaikutuksia ja havaintoja (liite 3).

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi hanke-esittely. Jatkovalmistelussa huomioidaan ohjausryhmän linjaukset.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hanke-esittely.

Todettiin, että Pirhan yhteistyötä KELAn suuntaan tulee vahvistaa.

3. PirKOTI -hankkeen loppuraportointi

Pirkanmaan Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille hanketta Pirkoti, on toteutettu kevästä 2022. Hanke päättyi 31.12.2023.

Hanketta toteutettiin ensin Pirkanmaan liiton hallinnoimana ja Pirkanmaan kunnat ja yhteistoiminta-alueet, lukuun ottamatta Virrat-Ruovesi-alueetta olivat osatoteuttajina, kunnes 1.1.2023 hankkeen hallinnointi ja toteuttaminen siirtyi hyvinvointialueelle.

Hankejohtaja Eeva Halme esittelee keskeisimmät hankkeen kehittämisen tulokset ja opit.

Liitteenä:

- hankkeen loppuraportti (liite 4)

Päätösesitys: Merkitään loppuraportointi tiedoksi.

Päätös: Merkittiin loppuraportointi tiedoksi. Tehty laajalti kehittämistyötä.

4. PirSOTE -hankkeen loppuraportointi

Pirkanmaan Tulevaisuuden sotekeskus hanketta PirSOTE, on toteutettu syksystä 2020. Hanke päättyi 31.12.2023.

Hanketta toteutettiin ensin Pirkanmaan liiton hallinnoimana ja Pirkanmaan kunnat ja yhteistoiminta-alueet olivat osatoteuttajina, kunnes 1.1.2023 hankkeen hallinnointi ja toteuttaminen siirtyi hyvinvointialueelle.

Hankejohtaja Eeva Halme esittelee keskeisimmät tulokset ja kehittämisen kautta saadut opit.

Liitteet:

- hankkeen loppuraportti (liite 5)

Päätösesitys: Merkitään loppuraportointi tiedoksi.

Päätös: Merkittiin loppuraportointi tiedoksi. Todettiin, että PirSOTE-hanke on luonut hyvää ja vahvaa pohjaa kehittämiselle ja arkeen implementoitu kehittäjäosaaminen tukee kehittämisen juurtumista. Hankkeessa on luotu ”Pirkanmaan muotoinen kehittämisalusta” ja 140 Innokylään raportoitua toimintamallia kertoo PirSOTE-hankekehittämisen asenteesta ja innosta.

Päätettiin, että PirSOTEssa kehitettyjen toimintamallien juurtumisen varmistamiseksi sote-joryssä seurataan puolivuositain, miten hankkeessa kehitetty työ ja toimintamallit ovat edenneet. Eeva Halme laatii yhteistyössä linjoilla toimivien kehittäjien kanssa yhteenvedon kehittämistyön juurtumisesta.

5. Hoppu -hankkeen edistymisraportointi

Pirkanmaan RRP-hanke (Hoppu) on edistynyt päättyneen raportointikauden aikana pääosin hankesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Pirkanmaan hyvinvointialueen rekrytointikielto on kuitenkin vaikuttanut kaikkiin hankkeen osa-alueisiin, kun rekrytointeja ei ole pystytty edistämään toivotulla tavalla. Lisäksi PirSOTE ja PirKOTI –hankkeiden päättäminen on osakseen vienyt hankehenkilöstön resursseja Hoppu hankkeen tavoitteiden edistämiseltä. PirSOTE ja PirKOTI hankkeet päättyivät vuoden 2023 loppuun eikä rekrytointien edistämiselle e ole enää esteitä vuoden vaihteen jälkeen. Nämä antavat mahdollisuuden Hoppu hankkeen tavoitteiden täysmittaiselle edistämiselle.

Vuoden 2023 viimeisen raportoinnin tulee olla julkaistuna valtion hankesalkussa 12.1.2024. Suurin osa hankkeen työpaketeista on jo nyt raportoituna ja ne näkyvät liitteessä 6. Edistymisraportit puuttuvat enää investoinnin 4 työpaketeilta 2, 3 ja 5. Lisäksi investointi 3:n 1. investoinnissa, eli vaikuttavuuskeskus-pilotissa odotellaan vielä osatoteuttajien edistymisraportteja.

Päätösesitys: Merkitään edistymisraportointi tiedoksi.

Päätös: Merkittiin edistymisraportointi tiedoksi.

6. Hoppu-hankerahoituksen uudelleenallokointi

Hoppu-hankkeen investointi 1:n talouden toteumaennuste vuodelta 2023 on n. 1,0 milj. €. Tämän arvion perusteella vuodelle 2024 siirrettäväksi jää 1 715 240 €. Tästä merkittävimmät erät:

- henkilöstömenot 470 000 €
- asiantuntijapalveluiden osto 993 000 €.

Hankkeen etenemisen turvaamiseksi ja rahoituksen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi esitetään, että Hoppu-hankkeen investointi 1:n talousarviossa siirretään rahoitusta ostopalveluiden kustannuslajilta henkilöstömenojen kustannuslajille 500 000 €. Henkilöstökustannuksia lisätään seuraaviin kehittämiskokonaisuuksiin:

- Nuorten psykiatrian palveluprosessien ja työnjaon uudistaminen palvelujen oikea-aikaisen saatavuuden turvaamiseksi 1-6 / 2024
- Psykiatrian hoitovelan purku ja palveluprosessien uudistaminen palveluiden oikea-aikaisen saatavuuden turvaamiseksi 1-8 / 2024
- Herko-toimintamallin (heräämöstä kotiin) pilotointi 1-6/ 2024

Varsinainen muutostalousarvioesitys tehdään helmikuussa, kun tämän vuoden 7-12 / 2023 maksatushakemus on valmistunut. Tällöin on saatavilla tarkka tieto siirtomäärärahan suuruudesta sekä investointi 1:n että 2:n (hyte) osalta. RRP hankkeen ohjausryhmän (kopa-jory laajennettuna) hyväksynnän jälkeen muutostalousarvio lähetetään STM:ään.

Liitteenä:

Investointi 1:n nykyinen 16.8.2024 hyväksytty budjetti 2023-2025 (liite 7)

Päätösesitys: Merkitään hankerahoituksen uudelleenallokointi tiedoksi.

Päätös: Merkittiin hankerahoituksen uudelleenallokointi tiedoksi.

7. Hoppu-hankkeen esittely sote-joryssä

Pirkanmaan hyvinvointialueella toteutetaan tällä hetkellä kahta Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaista hanketta: RRP 2-rahoituksen mukaista hanketta (Hoppu-hanke) sekä RRP 3-rahoituksen mukaista tutkimushanketta (Vaikuttavuuden tietojohdaminen Sisä-Suomen YTA:lla). Tammikuussa 2024 avautuu lisäksi rahoitushaku RRP 4-hankkeelle. Vaikuttavuuden tietojohdaminen Sisä-Suomen YTA:lla -tutkimushanke sijoittuu Pirkanmaan hyvinvointialueella strategisen ohjauksen ja järjestämisen palveluiden alle. RRP 2 -rahoituksen mukaisen Hoppu-hankkeen omistajuus on myös strategisen ohjauksen ja järjestämisen palveluissa ja Hoppu-hankkeen virallisena ohjausryhmänä toimii konsernipalveluiden johtoryhmä. Hoppu-hankkeella (kuten myös mahdollisella RRP 4 -rahoituksen mukaisella hankkeella) on kuitenkin tiivis liityntäpinta sote-palveluihin, mistä syystä olisi oleellista, että hankkeen etenemistä esiteltäisiin systemaattisesti myös sote-johtoryhmälle.

Esitetään, että Hoppu-hanketta ja mahdollista RRP 4-hanketta käsitellään sote-johtoryhmässä joka toinen kuukausi sote-johtoryhmän kokouksen yhteydessä. Kyseisissä kokouksissa käsiteltäisiin sekä hankkeiden etenemistä että hankkeiden taloutta.

Päätösesitys: Keskustellaan Hoppu-hankkeen ja mahdollisen RRP 4-hankkeen esittelystä sote-johtoryhmässä ja päätetään hankkeiden esittelytavasta.

Päätös: Päätettiin, että Hoppu-hanketta ja mahdollista RRP 4 -hanketta esitellään sote-johtoryhmässä kahden kuukauden välein ja PirSOTE-hankkeen seuranta puolivuositain. Edelleen painotetaan palvelulinjoille erityistä tarkkuutta rahoituksen hyödyntämisestä.

8. Muut esille tulevat asiat

THL:stä saadun tiedon mukaan RRP 4-hankehaku avautuu 9.1.2024. Hakuaika tulee olemaan 15.2.2024 saakka ja valtionavustuspäätökset valmistunevat

maaliskuun lopulla. Mikäli hankeopas ja hakuohjeet on julkaistu kokoukseen mennessä, keskustellaan muissa esille tulevissa asioissa RRP 4-hankehausta.

Seuraava kokous

Kyseessä on viimeinen kokous; ei seuraavaa kokousta.

Jakelu: osallistujat

Liitteet: